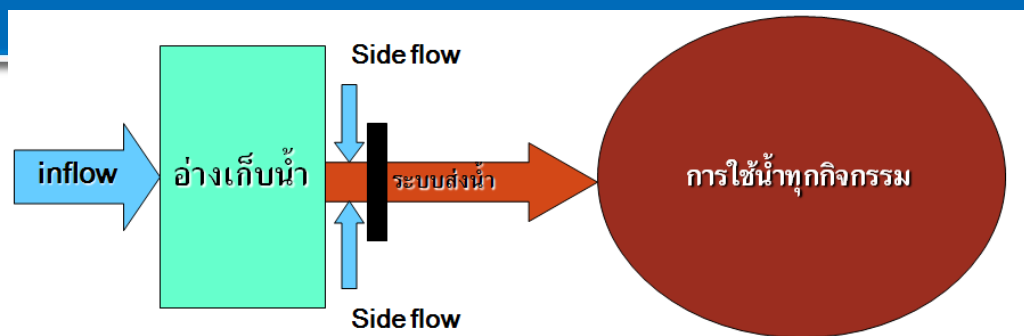

หลักการทํางานโดยวิธี Excel – Hec3

วิธี HEC-3 Model (Reservoir System Analysis for Conservation)
ในปัจจุบันส่วนบริหารจัดการน้ำ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
ได้พัฒนาวิธีการคำนวณจากโปรแกรม Hec-3 ที่ยุ่งยาก มาเป็น Excel
– Hec 3 แทน โดยกำหนดเกณฑ์การควบคุมระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำด้วย
วิธี “Trial Error” แล้วทำการคำนวณสมดุลน้ำในอ่าง ซึ่งผลที่ได้ในฤดู
แล้งยอมให้เกิดการขาดแคลนได้ไม่เกิน 20% ของจำนวนปีที่คำนวณ
และฤดูฝนยอมให้เกิดการล้นอ่างได้ไม่เกิน 10% ของจำนวนปีที่
คำนวณ

ตัวอย่างการป้อนข้อมูล Worksheet Excel

ข้อมูลที่ 1 ป้อนข้อมูลค่าไหลลงอ่างอาบน้ำ

		mcm											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2535	1992	19.02	16.19	15.66	14.13	22.49	28.28	55.58	102.42	83.70	61.93	44.29	17.17
2536	1993	13.18	9.68	13.06	17.56	23.95	24.45	55.32	150.16	84.78	124.31	48.71	19.26
2537	1994	13.58	11.64	14.10	16.49	20.16	42.97	226.37	600.11	288.30	131.23	23.45	16.16
2538	1995	11.42	7.57	7.22	15.91	20.54	42.94	37.67	112.72	241.48	237.31	38.46	17.54
2539	1996	11.00	7.63	3.94	13.25	30.57	36.27	258.36	318.66	450.26	291.28	185.30	52.19
2540	1997	23.37	19.59	17.50	19.58	27.09	18.54	142.88	391.38	204.28	135.64	160.97	32.55
2541	1998	20.84	15.98	12.30	18.46	29.89	20.31	39.54	40.67	47.28	81.45	25.98	11.48
2542	1999	10.35	14.37	18.39	16.94	35.59	81.48	71.28	248.30	71.94	219.81	103.06	27.20
2543	2000	18.87	16.47	17.54	37.86	85.51	59.62	169.78	122.58	204.92	137.90	72.75	28.61
2544	2001	19.14	11.06	37.77	16.12	44.71	72.04	142.80	214.70	145.46	219.41	77.44	31.37
2545	2002	20.68	14.77	31.42	15.67	96.14	60.11	127.15	326.97	261.57	136.42	61.98	30.45
2546	2003	17.14	19.15	29.77	30.61	49.26	38.22	123.98	123.98	131.96	394.93	55.15	28.94
2547	2004	22.71	22.36	12.39	18.17	124.87	120.85	86.73	176.96	97.72	55.50	30.15	16.82
2548	2005	13.61	16.44	15.33	19.72	20.70	32.13	118.43	264.80	111.99	156.25	49.33	26.71
2549	2006	20.11	17.07	21.50	28.31	100.78	75.93	522.59	297.00	188.14	165.82	49.62	23.79
2550	2007	16.58	15.85	23.46	42.37	40.66	28.39	273.67	179.20	180.88	167.77	58.00	29.21
2551	2008	21.88	19.68	18.21	40.94	63.29	48.47	73.57	126.80	166.87	98.67	63.00	26.41
2552	2009	16.41	28.08	48.02	49.44	63.24	130.16	152.59	309.91	154.91	181.46	59.03	30.14
2553	2010	19.78	22.23	33.00	43.64	41.79	28.53	32.77	57.77	85.98	84.42	32.12	19.44
2554	2011	13.66	14.59	18.41	25.18	43.84	95.66	86.66	225.04	183.01	133.61	41.22	17.55

ข้อมูลที่ 2 ป้อนข้อมูลความต้องการใช้จากอ่าง

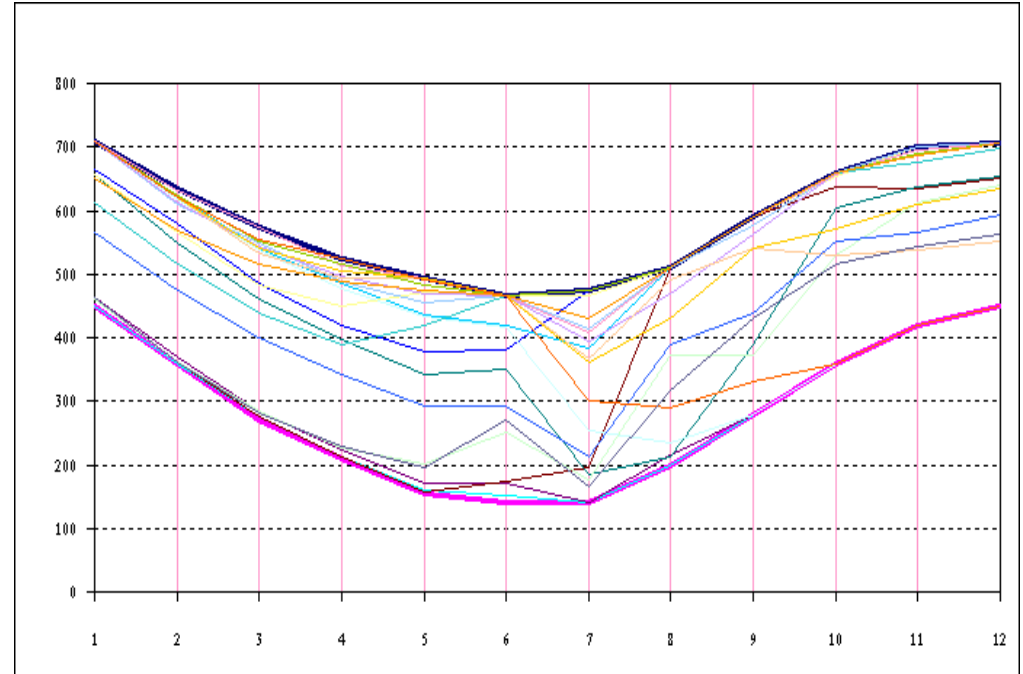
Demand (MAX) from WUSMO

		mcm											
		jan	feb	mar	apr	may	jun	jul	aug	sep	oct	nov	dec
2535	1992	0.10	110.71	99.14	78.51	75.14	35.72	199.89	97.76	80.78	59.04	30.64	0.79
2536	1993	1.08	102.14	98.92	78.51	75.71	23.76	201.70	75.37	52.49	68.58	20.62	0.64
2537	1994	2.77	112.01	99.00	78.51	75.71	27.91	202.94	74.06	69.79	84.25	25.73	0.74
2538	1995	3.64	115.35	97.28	78.50	75.68	35.19	201.91	67.38	65.00	19.53	7.80	0.00
2539	1996	0.07	92.41	98.00	78.51	72.55	34.82	150.74	47.93	25.29	50.99	10.76	0.55
2540	1997	3.53	106.11	99.14	75.61	75.55	35.80	177.60	73.86	89.86	55.66	27.76	1.57
2541	1998	1.56	106.16	92.45	78.51	75.71	35.83	202.00	60.19	41.63	54.50	23.66	0.25
2542	1999	0.76	111.30	96.66	74.16	62.61	30.04	145.99	53.64	69.85	63.73	19.28	0.82
2543	2000	1.48	109.41	98.07	71.35	64.14	34.66	169.16	48.28	44.58	73.09	25.21	1.79
2544	2001	0.01	111.30	97.54	78.07	75.71	10.03	193.78	65.40	78.75	59.08	12.77	0.54
2545	2002	2.73	90.79	90.55	77.14	75.71	20.30	182.81	50.11	47.81	68.76	25.60	0.34
2546	2003	1.16	116.12	97.28	78.51	75.71	26.81	195.80	47.74	37.79	32.81	24.19	0.80
2547	2004	4.08	112.04	99.14	55.85	75.71	30.54	185.70	52.20	47.41	67.00	22.18	1.53
2548	2005	0.43	107.59	90.76	78.16	70.25	31.80	197.59	88.45	61.67	44.37	33.68	0.43
2549	2006	2.02	111.63	98.70	78.51	71.78	27.24	173.19	59.86	40.52	72.97	33.70	0.83
2550	2007	2.82	100.1	97.28	76.8	75.7	35.62	178.6	12.42	74.66	59.55	28.2	2.04
2551	2008	0.86	107.3	99.14	77.2	72.4	35.5	176.8	59.56	55.64	69.27	22.9	1.35
2552	2009	1.1	110.4	99.14	78.5	75.4	29.68	187.8	81.98	73.94	59.27	31	1.96
2553	2010	1.42	111.5	98.92	65.9	75.7	34.05	198	67.04	46.03	84	11.3	1.74
2554	2011	1.38	115.8	97.24	78.5	75.6	21.26	191.6	75.69	67.73	49.16	12.2	0.54

ตัวอย่างการป้อนข้อมูล Worksheet Excel

ขั้นตอนที่ 3 ทำการป้อนค่าเกณฑ์การควบคุม

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
upper rl	709	635	575	525	495	465	475	510	590	660	700	705	
lower	450	360	270	210	155	140	140	200	280	360	420	450	
start	394		น้ำล้น	0	ปี	น้ำขาด	4	ปี					
			0	<10%		20	<20%						
เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
2535	1992	450.0	360.0	276.5	212.2	159.5	152.1	140.0	200.0	280.0	360.0	420.0	450.0
2536	1993	462.1	369.6	283.8	222.8	171.1	171.8	140.0	214.8	280.0	360.0	420.0	450.0
2537	1994	460.8	360.4	275.5	213.5	158.0	173.0	195.5	510.0	590.0	637.0	634.7	650.1
2538	1995	657.9	550.1	460.1	397.5	342.3	350.1	185.8	211.2	387.7	605.4	636.1	653.6
2539	1996	664.6	579.8	485.7	420.5	378.5	379.9	475.0	510.0	590.0	660.0	700.0	705.0
2540	1997	709.0	622.5	540.8	484.8	436.4	419.1	384.4	510.0	590.0	660.0	700.0	705.0
2541	1998	709.0	618.8	538.7	478.6	432.8	417.3	254.8	235.3	280.0	360.0	420.0	450.0
2542	1999	459.6	362.7	284.4	227.2	200.2	251.6	176.3	371.5	373.6	529.7	613.5	639.9
2543	2000	657.3	564.3	483.8	450.3	471.7	465.0	465.6	510.0	590.0	654.8	700.0	705.0
2544	2001	709.0	608.8	549.0	487.0	456.0	465.0	414.0	510.0	576.7	660.0	700.0	705.0
2545	2002	709.0	633.0	573.9	512.4	495.0	465.0	409.3	510.0	590.0	657.7	694.0	705.0
2546	2003	709.0	612.0	544.5	496.6	470.2	465.0	393.2	469.4	563.6	660.0	691.0	705.0
2547	2004	709.0	619.3	532.6	494.9	495.0	465.0	366.0	490.8	541.1	629.6	637.6	652.9
2548	2005	566.0	474.9	399.5	341.0	291.5	291.8	212.6	389.0	439.3	551.2	566.8	593.1
2549	2006	611.2	516.7	439.5	389.3	418.3	465.0	475.0	510.0	590.0	660.0	675.9	698.9
2550	2007	709.0	624.7	550.9	516.5	481.5	465.0	475.0	510.0	590.0	660.0	689.8	705.0
2551	2008	709.0	621.4	540.5	504.3	495.0	465.0	361.8	429.0	540.3	569.7	609.7	634.8
2552	2009	650.1	567.8	516.6	487.6	475.4	465.0	429.8	510.0	590.0	660.0	688.0	705.0
2553	2010	709.0	619.7	553.8	525.0	491.1	465.0	299.8	290.5	330.5	360.0	420.0	450.0
2554	2011	462.3	361.1	282.2	228.9	197.1	271.5	166.6	316.0	431.2	515.7	544.7	561.7

- เงื่อนไข : 1) จำนวนปีที่ขาดน้ำไม่เกิน 20% ของระยะเวลาศึกษา
 2) จำนวนปีน้ำล้น ไม่เกิน 10 % ของระยะเวลาศึกษา

ตัวอย่างผลการคำนวณ Worksheet Excel

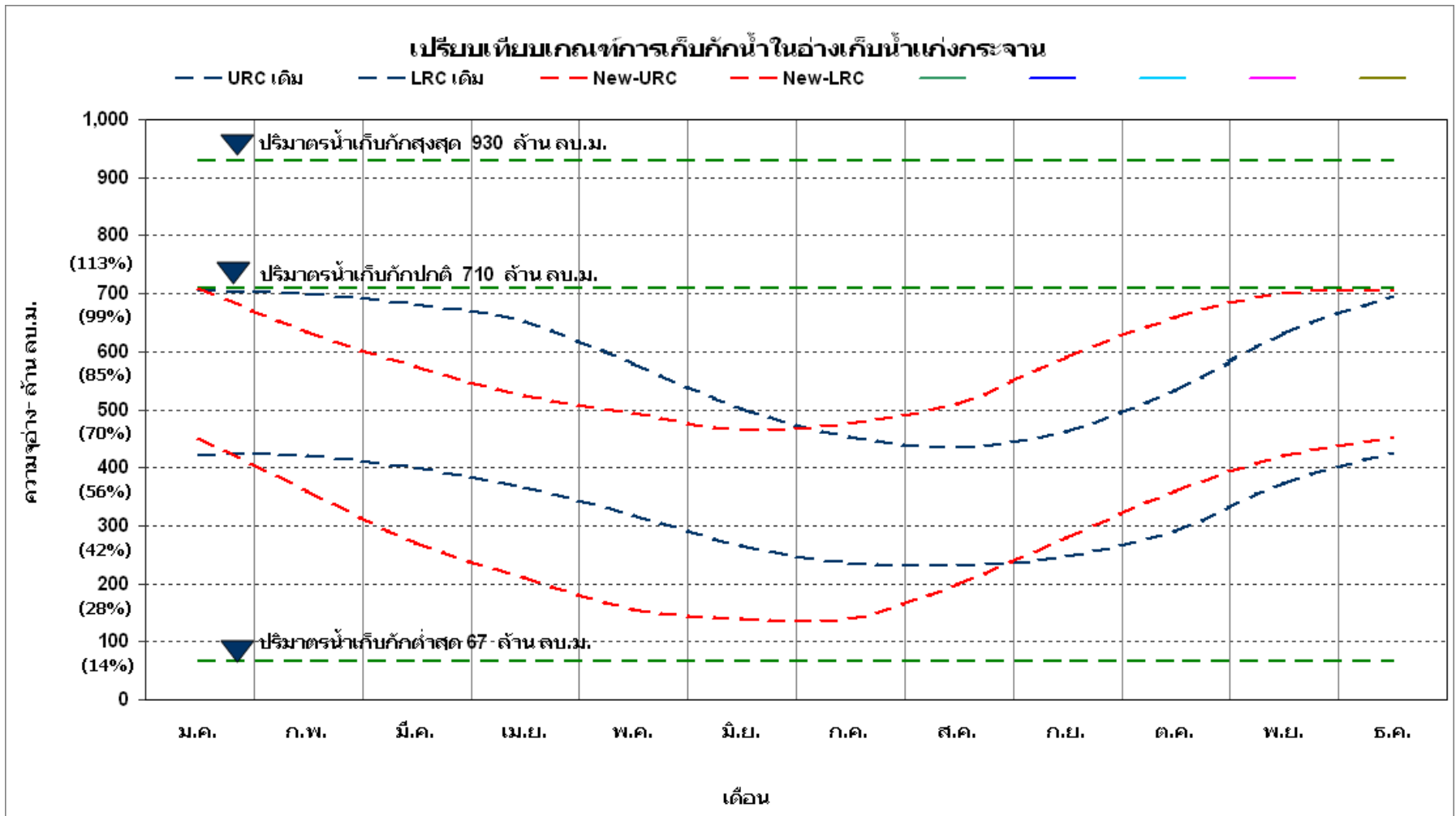
ปริมาณน้ำระบายจากอ่างเก็บน้ำ

		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2535	1992	0.00	106.19	99.14	78.51	75.14	35.72	67.65	42.42	3.70	0.00	0.00	0.00
2536	1993	1.08	102.14	98.92	78.51	75.71	23.76	87.08	75.37	19.57	44.31	0.00	0.00
2537	1994	2.77	112.01	99.00	78.51	75.71	27.91	202.94	185.57	208.30	84.25	25.73	0.74
2538	1995	3.64	115.35	97.28	78.50	75.68	35.19	201.91	87.38	65.00	19.53	7.80	0.00
2539	1996	0.07	92.41	98.00	78.51	72.55	34.82	163.30	283.66	370.26	221.28	145.30	47.19
2540	1997	19.37	106.11	99.14	75.61	75.55	35.80	177.60	265.75	124.28	65.64	120.97	27.55
2541	1998	16.84	106.16	92.45	78.51	75.71	35.83	202.00	60.19	2.58	1.45	0.00	0.00
2542	1999	0.76	111.30	96.66	74.16	62.61	30.04	145.99	53.64	69.85	63.73	19.28	0.82
2543	2000	1.48	109.41	98.07	71.35	64.14	66.29	169.16	78.20	124.92	73.09	27.56	23.61
2544	2001	15.14	111.30	97.54	78.07	75.71	63.08	193.78	118.72	78.75	136.12	37.44	26.37
2545	2002	16.68	90.79	90.55	77.14	113.52	90.11	182.81	226.31	181.57	68.76	25.60	19.49
2546	2003	13.14	116.12	97.28	78.51	75.71	43.39	195.80	47.74	37.79	298.52	24.19	14.90
2547	2004	18.71	112.04	99.14	55.85	124.76	150.85	185.70	52.20	47.41	67.00	22.18	1.53
2548	2005	0.43	107.59	90.76	78.16	70.25	31.80	197.59	88.45	61.67	44.37	33.68	0.43
2549	2006	2.02	111.63	98.70	78.51	71.78	29.18	512.59	262.00	108.14	95.82	33.70	0.83
2550	2007	6.46	100.12	97.28	76.76	75.71	44.86	263.67	144.2	100.88	97.77	28.24	13.97
2551	2008	17.88	107.26	99.14	77.17	72.55	78.47	176.78	59.56	55.64	69.27	22.94	1.35
2552	2009	1.1	110.41	99.14	78.51	75.43	140.54	187.81	229.69	74.91	111.46	31.02	13.15
2553	2010	15.78	111.52	98.92	72.43	75.71	54.61	198	67.04	46.03	54.87	0	0
2554	2011	1.38	115.8	97.24	78.51	75.63	21.26	191.58	75.69	67.73	49.16	12.21	0.54

ตัวอย่าง ใ้คงปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ

โดยวิธี HEC-3 Model (Reservoir System Analysis for Conservation)

แสดงปีที่เกิดน้ำล้นอ่าง และปีที่ผ่านมา

